

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Teoria sterowania

Przedmiot

Kierunek studiów

Mechatronika

Studia w zakresie (specjalność)

Poziom studiów

drugiego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

1/1

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

15

Ćwiczenia

Laboratoria

15

Projekty/seminaria

Inne (np. online)

Liczba punktów ECTS

2

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

prof. dr hab. inż. Andrzej Milecki

email: andrzej.milecki@put.poznan.pl

tel. + 48 61 665 2187

Wydział Inżynierii Mechanicznej.

ul. Piotrowo 3, 60-965 Poznań

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Wymagania wstępne

Podstawy automatyki: opis układów automatyki, przekształcenie Laplacea, formułowanie transmitancji operatorowych, regulatory PID i dwustanowe, stabilność, znajomość elementów i układów automatyzacji, rozumienie znaczenie automatyki

Cel przedmiotu

Poznanie zasad sterowania: doboru regulatorów, ocena jakości regulacji, regulacja serwonapędu, opis stanu, opis układu nieliniowego, opis w przestrzeni stanu, sterowanie stanu, analiza częstotliwościowa, układy impulsowe, równania różnicowe, transformacja Z, regulatory cyfrowe

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

Wie jaki regulator wybrać oraz jak dobrać jego parametry

Wiejak opisać obiekt automatyki w przestrzeni stanu oraz zna metody regulacji w przestrzeń stanu

Wie jak zapisać równanie różnicowe, zna przekształcenie Z i wie jak je zastosować do opisu układu, wie jak działa sterowanie impulsowe

Zna podstawowe nieliniowości układów automatyki.

Wie co to są charakterystyki częstotliwościowe

Umiejętności

Umie dobrać nastawy regulatora PID

Umie opisać obiekt w przestrzeni stanu oraz zaprojektować sterowanie stanu obiektu 3-go rzędu

Umie opisać układ dyskretny i potrafi dobrać regulator dyskretny

Umie zaprojektować prosty, nieliniowy układ sterowania

Potrafi wyznaczyć charakterystyki częstotliwościowe obiektu i poddać je analizie

Kompetencje społeczne

Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

Jest świadomy roli teorii sterowania w automatyzacji i jej znaczenia dla rozwoju kraju

Potrafi określić priorytety służące realizacji określonego zadania

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

EGZAMIN: Zaliczenie na podstawie pisemnego egzaminu składającego się z 5. pytań ogólnych (za poprawną odpowiedź na każde z pytań – 1 pkt. Skala ocen: poniżej 2,6 pkt – ndst., 2,6÷3,0 – dst, 3,1÷3,5 pkt.– dst+, 3,6÷4,0 pkt. – db, 4,1÷4,5 pkt. – db+, 4,6÷5,0 pkt. – bdb).

Laboratorium

1. Badania regulatora dwupołożeniowego
2. Dobór nastaw regulatorów PID metodą Z-N
3. Modelowanie obiektów w przestrzeni stanu
4. Badanie sterowania stanu
5. Badania układów impulsowych

6. Badania układów nieliniowych.

7. Zaliczenie

Treści programowe

1. Podstawy opisu dynamiki i identyfikacji obiektów
2. Regulatory PID, dobór i ich nastawianie. Konfiguracje regulatorów. Autonastawianie.
3. Jakość regulacji. Stabilność. Charakterystyki częstotliwościowe. Projektowanie regulatora
4. Opis w przestrzeni stanu. Regulator stanu. Sterowanie z obserwatorem
5. Sygnały dyskretne i impulsowe. Zasady działania układów impulsowych i dyskretnych. Ekstrapolator zerowego rzędu. Twierdzenie o próbkowaniu
6. Przekształcenie Z. Transmitancja dyskretna. Regulator dyskretny.
7. Nieliniowości układów. Linearyzacja. Sterowanie nieliniowe. Kompensacja nieliniowości.

Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacjami oraz przykładami, objaśnienia z wykorzystaniem tablicy.

Prezentacja modeli w środowisku Matlab-Simulink

Literatura

Podstawowa

1. Kaczorek T., Teoria sterowania. Tom 1. Układy liniowe ciągłe i dyskretne, Tom 2. Układy nieliniowe, PWN, 1977.
2. Ogata K., Modern Control Engineering, Prentice Hall, 2008.
3. Pełczewski W.: Teoria sterowania. Ciągłe stacjonarne układy liniowe. WNT, Warszawa 1980.

Uzupełniająca

Astrom K.J., Wittenmark B. Computer-Controlled Systems: Theory and Design, PRENTICE-HALL, 1996.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	50	2,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	32	1,0
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu) ¹	18	1,0

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności